

Sammendrag av rapport for finansinstitusjoner 1. halvår 2010

Bankene (konsern) hadde samlet et resultat før skatt på 18,3 mrd. kroner, 6,2 mrd. kroner bedre enn i første halvår 2009. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) var det en økning på 0,35 prosentpoeng til 1,06 prosent. Egenkapitalavkastningen økte fra 9 prosent til 13 prosent i samme periode. Resultat før tap viste betydelig bedring som følge av engangsgevinst på fusjonen mellom Nordito og danske PBS samt endring i pensjonsvilkår. Uten engangsgevinster var det nedgang i resultat før tap som følge av nedgang i netto renteinntekter. I forhold til GFK falt netto renteinntektene fra 1,57 prosent til 1,53 prosent. Innskuddsmarginen var lav som følge av høy konkurranse om innskudd. Rentemarginen for personkunder har økt noe siste kvartal, mens marginen for foretak fortsatte å falle. Norske banker hadde tap på utlån på 3,6 mrd. kroner i første halvår 2010 mot 6,9 mrd. kroner i første halvår 2009. I forhold til utlån utgjorde tapene 0,3 prosent.

Bankene hadde igjen positiv vekst i utlån til kunder ved utgangen av andre kvartal etter en lang periode med nedgang i utlånsvolum. Utlånene var 0,2 prosent høyere enn ved utgangen av andre kvartal i fjor. Inkludert overførte utlån til de tre deleide boligkredittforetakene som ikke inngår i bankkonsern økte utlånene med 2,2 prosent siste år. Fortsatt relativt høy etterspørsel etter boliglån og økning i utlån til bedriftsmarkedet bidrar til samlet vekst i utlån. Samlet for norske banker økte innskudd fra kunder med 4 prosent siste år, og bankenes innskuddsdekning steg med 2 prosentpoeng til 57 prosent. Bankenes totale langsiktige finansiering (herunder kundeinnskudd, obligasjonslån med mer enn ett års løpetid og egenkapital) har økt noe gjennom første halvår. Markedsuroen bidro til at aktiviteten i markedet for langsiktig finansiering var lav i andre kvartal, men tok seg noe opp i slutten av kvartalet. For norske banker har det i hele perioden vært god tilgang på både kort- og langsiktig finansiering. Uroen i finansmarkedene bidro til at likviditetstilførselen til europeiske banker strammet seg til i andre kvartal. Derimot bidro uroen i finansmarkedene til økning i bankenes generelle finansieringskostnader som følge av økte kredittspreader.

Kredittforetakenes resultat (uten Eksportfinans) før skatt var 2,2 mrd. kroner, en bedring på 0,7 mrd. kroner sammenlignet med første halvår 2009. I forhold til GFK var det en liten økning på 0,02 prosentpoeng til 0,46 prosent. Lavere netto renteinntekter trakk resultatet ned, slik at det var inntekter fra finansielle instrumenter som bidro til økningen i resultatet. Kredittforetakene hadde samlet sett tilnærmet null i utlånstap i første halvår. Kredittforetakenes utlån økte med 30 prosent siste 12 måneder, i hovedsak som følge av overføringer av porteføljer fra bankene. Boligkredittforetakene hadde ved utgangen av andre kvartal 2010 utstedt obligasjoner med fortrinnsrett på om lag 511 mrd. kroner, mot 462 mrd. kroner ved utgangen av 2009.

Finansieringsselskapene hadde et resultat før skatt på 1,3 mrd. kroner, en økning på 183 mill. kroner, sammenlignet med første halvår 2009. I forhold til GFK økte resultatet med 0,3 prosentpoeng til 2,1 prosent. Økning i netto renteinntekter og reduksjon i bokførte tap bidro til positiv utvikling i resultatet. Bokførte tap utgjorde 0,9 prosent av utlånene i første halvår 2010 mot 1,2 prosent i samme periode i 2009. Det var nullvekst i utlån til kunder siste 12 måneder. Vekst i utlån i selskaper som driver med forbruksfinansiering uten sikkerhet var 1,9 prosent siste år. Kvartalsvis vekst var negativ i første kvartal og kun svakt positiv i andre kvartal. Tap på usikret forbrukskreditt utgjorde 3,1 prosent av porteføljen i første halvår, om lag på samme nivå som for 2009, og betydelig høyere enn i bankene og finansieringsselskaper generelt.

Livsforsikringsselskapenes bokførte kapitalavkastning i kollektivporteføljen var 3,9 prosent (annualisert) i første halvår 2010. Verdijustert avkastning var 3,3 prosent mot 4,4 prosent i første halvår 2009. Livselskapenes resultater og avkastning er sterkt påvirket av utviklingen i aksjemarkedene. Etter et godt første kvartal bidro nedgangen i aksjemarkedene i andre kvartal til å trekke avkastningen ned. Avkastningen på obligasjonsporteføljen var imidlertid positiv som følge av rentefall i perioden. Aksjeandelen i kollektivporteføljen utgjorde 15 prosent ved utgangen av andre kvartal 2010, 2 prosentpoeng høyere enn ved utgangen av 2009. Sertifikater og obligasjoner vurdert til virkelig verdi utgjorde ved utgangen av kvartalet 28 prosent, mens obligasjoner ”holdt til forfall” utgjorde 20 prosent. Bufferkapitalen falt med nær 8 mrd. kroner i andre kvartal, hovedsakelig gjennom reduksjon i kursreguleringsfondet, og utgjorde 4,4 prosent av forvaltningskapitalen ved utgangen av kvartalet.

Pensjonskassene i utvalget som utgjør 85 prosent av markedet, hadde en bokført kapitalavkastning i kollektivporteføljen på 4,4 prosent (annualisert), ned fra 7,6 prosent i første halvår 2009. Verdijustert kapitalavkastning var 2,4 prosent, en nedgang på 8,3 prosentpoeng i samme periode. Private pensjonskasser hadde en lavere verdijustert kapitalavkastning enn kommunale pensjonskasser i første halvår, 1,4 prosent mot 5,1 prosent. Nedgangen i aksjemarkedene har fått større effekt på de private pensjonskassene som følge av betydelig høyere aksjeeksponering i balansen. Mens aksjeandelen i de kommunale pensjonskassene var 22 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2010, hadde de private pensjonskassene en aksjeandel på 35 prosent. Dette gjør de private pensjonskassene betydelig mer sårbare for negativ utvikling i aksjemarkedene, men gir også mulighet for høyere avkastning i et stigende aksjemarked.

De norske **skadeforsikringsselskapene** hadde et resultat før skatt på 1,1 mrd. kroner i første halvår, en nedgang på 1,2 mrd. kroner i forhold til samme periode i 2009. Resultatene er preget av store erstatningsutbetalinger som følge av skader forårsaket av en uvanlig kald vinter. I tillegg bidro lavere finansinntekter til å trekke resultatet ned. Økningen i erstatningskostnadene har ført til at combined ratio var 102 prosent i første halvår 2010, mot 97 prosent ett år tidligere. 15 av 43 selskaper hadde negativt resultat før skatt i første halvår 2010, mot 7 på samme tid i 2009.